

Devi Kavacham (Durga Kavach)

এই পাঠগুলি সম্পর্কে

উৎস

লিপ্যন্তর

প্রতিটি পাঠ তার উৎস, ঐতিহ্য ও সংস্করণ-সহ ছাপা হয়েছে। অন্যান্য ঐতিহ্য ও সংস্করণে শব্দে সামান্য পার্থক্য থাকতে পারে।

রোমান পঞ্জিকিট দেবনাগরী থেকে তৈরি IAST লিপ্যন্তর (ā = দীর্ঘ আ, ṃ = অনুস্বার, ḥ = বিসর্গ, ś/ṣ = শ/ষ, c = চ)। হিন্দি, অবধী ও ব্রজ পাঠে শব্দের শেষের অনুচ্চারিত “অ” বাদ দেওয়া হয়। লিপ্যন্তরে বৈদিক স্বর দেখানো হয় না।

Devi Kavacham (Durga Kavach)

ধরন	কবচ
দেবতা	Durga
সংস্করণ	Verified text
ঐতিহ্য	শাক্ত
উৎস	Sanskrit Wikisource (sa.wikisource.org) — দেব্যা: কবচম্, revision 310223
কৃতজ্ঞতা	Text: Sanskrit Wikisource contributors (CC BY-SA 4.0). Verification, summary and meaning: Udyog Jyotish editorial team.
কপিরাইট	Text in the public domain. Transcription from Sanskrit Wikisource, CC BY-SA 4.0.

অথ দেব্যা: কবচম্

atha devyāḥ kavacam

ॐ अस्य श्रीचण्डीकवचस्य ब्रह्मा ऋषिः अनुष्टुप् छन्दः चामुण्डा देवता अङ्गन्यासोक्तमातारो बीजम् दिग्बन्धदेवतास्तत्त्वम्

om asya śrīcaṇḍīkavacasya brahmā ṛṣiḥ anuṣṭup chandaḥ cāmuṇḍā devatā aṅganyāsoktamātaro bījam digbandhadevatāstattvam

শ্রীজগদম্বাপ্রীত্যর্থং সপ্তশতীপাঠাঙ্গত্বেন জপে বিনিয়োগঃ ।

śrījagadambāprītyarthe saptaśatīpāṭhāṅgatvena jape viniyogaḥ |

ॐ नमश्चण्डिकायै ॥

om namaścāṇḍikāyai ||

मार्कण्डेय उवाच

mārkaṇḍeya uvāca

ॐ यद्गुह्यं परमं लोके सर्वरक्षाकरं नृणाम् ।

om yadguhyaṃ paramaṃ loke sarvarakṣākaraṃ nṛṇām |

यन्न कस्यचिदाख्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥ १ ॥

yanna kasyacidākhyātaṃ tanme brūhi pitāmaha || 1 ||

ब्रह्मोवाच

brahmovāca

अस्ति गुह्यतमं विप्र सर्वभूतोपकारकम् ।

asti guhyatamaṃ vipra sarvabhūtopakārakam |

देव्यास्तु कवचं पुण्यं तच्छृणुष्व महामुने ॥ २ ॥

devyāstu kavacaṃ puṇyaṃ tacchṛṇuṣva mahāmune || 2 ||

प्रथमं শৈলপুত্রী চ দ্বিতীয়ং ব্রহ্মচারিণী ।

prathamam śailaputrī ca dvitīyam brahmacārīṇī |

তৃতীয়ং চন্দ্রঘণ্টেতি কুষ্মাণ্ডেতি চতুর্থকম্ ॥ ৩ ॥

tr̥tīyaṃ candraghaṇṭeti kūṣmāṇḍeti caturthakam || 3 ||

पञ्चमं स्कन्दमातेति षष्ठं कात्यायनीति च ।

pañcamāṃ skandamātetī ṣaṣṭhaṃ kātyāyanīti ca |

सप्तमं कालरात्रीति महागौरीति चाष्टमम् ॥ ४ ॥

saptamāṃ kālārātrīti mahāgaurīti cāṣṭamam || 4 ||

नवमं सिद्धिदात्री च नवदुर्गाः प्रकीर्तिताः ।

navamāṃ siddhidātrī ca navadurgāḥ prakīrtitāḥ |

उक्तान्येतानि नामानि ब्रह्मणैव महात्मना ॥ ५ ॥

uktānyetāni nāmāni brahmaṇaiva mahātmanā || 5 ||

अग्निना दह्यमानस्तु शत्रुमध्ये गतो रणे ।

agninā dahyamānastu śatrumadhye gato raṇe |

विषमे दुर्गमे चैव भयार्ताः शरणं गताः ॥ ६ ॥

viṣame durgame caiva bhayārtāḥ śaraṇaṃ gatāḥ || 6 ||

न तेषां जायते किञ्चिदशुभं रणसंकटे ।

na teṣāṃ jāyate kiñcidaśubhaṃ raṇasaṃkaṭe |

नापदं तस्य पश्यामि शोकदुःखभयं न हि ॥ ७ ॥

nāpadaṃ tasya paśyāmi śokaduḥkhabhayaṃ na hi || 7 ||

यैस्तु भक्त्या स्मृता नूनं तेषাं वृद्धिः प्रजायते ।

yaistu bhaktyā smṛtā nūnaṃ teṣāṃ vṛddhiḥ prajāyate |

ये त्वां स्मरन्ति देवेशि रक्षसे तान्न संशयः ॥ ८ ॥

ye tvāṃ smaranti deveśi rakṣase tānna saṃśayaḥ || 8 ||

প্রেতসংস্থা তু চামুণ্ডা বারাহী মহিষাসনা ।

pretasaṃsthā tu cāmuṇḍā vārāhī mahiṣāsanā |

ऐन्द्री गजसमारूढा वैष्णवी गरुडासना ॥ ९ ॥

aindrī gajasamārūḍhā vaiṣṇavī garuḍāsanā || 9 ||

माहेश्वरी वृषारूढा कौमारी शिखिवाहना ।

māheśvarī vṛṣārūḍhā kaumārī śikhivāhanā |

लक्ष्मीः पद्मासना देवी पद्महस्ता हरिप्रिया ॥ १० ॥

lakṣmīḥ padmāsanā devī padmahastā haripriyā || 10 ||

শ্বেতরূপধরা দেবী ঈশ্বরী বৃষাবাহনা ।

śvetarūpadharā devī īśvarī vṛṣavāhanā |

ब्राह्मी हंससमारूढा सर्वाभरणभूषिता ॥ ११ ॥

brāhmī haṃsasamārūḍhā sarvābharaṇabhūṣitā || 11 ||

इत्येता मातरः सर्वाः सर्वयोगसमन्विताः ।

ityetā mātaraḥ sarvāḥ sarvayogasamanvitāḥ |

নানাভরণশোভাঢ্যা নানারত্নোপশোভিতাঃ ॥ ১২ ॥

nānābharaṇaśobhāḍhya nānāratnopaśobhitāḥ || 12 ||

दृश्यन्ते रथमारूढा देव्यः क्रोधसमाकुलाः ।

dr̥śyante rathamārūḍhā devyaḥ krodhasamākulāḥ |

शङ्खं चक्रं गदां शक्तिं हलं च मुसलायुधम् ॥ १३ ॥

śaṅkhaṃ cakraṃ gadāṃ śaktiṃ halaṃ ca musalāyudham || 13 ||

खेटकं तोमरं चैव परशुं पाशमेव च ।

kheṭakaṃ tomaraṃ caiva paraśuṃ pāśameva ca |

कुन्तायुधं त्रिशूलं च शार्ङ्गमायुधमुत्तमम् ॥ १४ ॥

kuntāyudhaṃ triśūlaṃ ca śārṅgamāyudhamuttamam || 14 ||

दैत्याনাं দেহনাশায় ভক্তানাং ভয়ায় চ ।

daityānāṃ dehanāśāya bhaktānāmbhayāya ca |

धारयन्त्यायुधानीत्थं देवानां च हिताय वै ॥ १५ ॥

dhārayantyaṣudhānīttḥaṃ devānāṃ ca hitāya vai || 15 ||

নমস্তেস্তু মহারৌদ্রে মহাঘোর পরাক্রমে ।

namaste'stu mahāraudre mahāghora parākrame |

महाबले महोत्साहे महाभयविनाशिनि ॥ १६ ॥

mahābale mahotsāhe mahābhayavināśini || 16 ||

त्राहि मां देवि दुष्प्रेक्ष्ये शत्रूणां भयवर्द्धिनि ।

trāhi māṃ devi duṣprekṣye śatrūṇāṃ bhayavarddhini |

प्राच्यां रक्षतु मामैन्द्री आग्नेय्यामग्निदेवता ॥ १७ ॥

prācyāṃ rakṣatu māmaindrī āgneyyāagnidevatā || 17 ||

দক্ষিণেঽবতু বারাহী নৈঋত্যাং খড়্গধারিণী ।

dakṣiṇe'vatu vārāhī nairṭyāṃ khaḍgadhāriṇī |

प्रतीच्यां वारुणी रक्षेद् वायव्यां मृगवाहिनी ॥ १८ ॥

pratīcyāṃ vāruṇī rakṣed vāyavyāṃ mṛgavāhinī || 18 ||

उदीच्यां पातु कौमारी ऐशान्यां शूलधारिणी ।

udīcyāṃ pātu kaumārī aiśānyāṃ śūladhāriṇī |

ऊर्ध्वं ब्रह्माणि मे रक्षेदधस्ताद् वैष्ণवी तथा ॥ १९ ॥

ūrdhvaṃ brahmāṇi me rakṣedadhastād vaiṣṇavī tathā || 19 ||

एवं दश दिशो रक्षेच्चामुण्डा शववाहना ।

evaṃ daśa diśo rakṣeccāmuṇḍā śavavāhanā |

जया मे चाग्रतः पातु विजया पातु पृष्ठतः ॥ २० ॥

jayā me cāgrataḥ pātu vijayā pātu prṣṭhataḥ || 20 ||

অজিতা বামপার্শ্বে তু দক্ষিণে চাপরাজিতা ।

ajitā vāmapārśve tu dakṣiṇe cāparājitā |

शिखामुद्योतिनी रक्षेदुमा मूर्ध्नि व्यवस्थिता ॥ २१ ॥

śikhāmudyotinī rakṣedumā mūrdhni vyavasthitā || 21 ||

मालाधरी ललाटे च भ्रुवौ रक्षेद् यशस्विनी ।

mālādharī lalāṭe ca bhruvau rakṣed yaśasvinī |

त्रिनेत्रा च भ्रुवोर्मध्ये यमघण्टा च नासिके ॥ २२ ॥

trinetrā ca bhruvormadhye yamaghantā ca nāsike || 22 ||

शङ्खिनी चक्षुषोर्मध्ये श्रोत्रयोर्द्वारवासिनी ।

śaṅkhinī cakṣuṣormadhye śrotrayordvāravāsinī |

कपोलौ कालिका रक्षेत्कर्णमूले तु शङ्करी ॥ २३ ॥

kapolau kâlikā rakṣetkarṇamûle tu śāṅkarī || 23 ||

नासिकायां सुगन्धा च उत्तरोष्ठे च चर्चिका ।

nāsikāyām sugandhā ca uttarōṣṭhe ca carcikā |

अधरे चामृतकला जिह्वायां च सरस्वती ॥ २४ ॥

adhare cāmṛtakalā jihvāyām ca sarasvatī || 24 ||

दन्तान् रक्षतु कौमारी कण्ठদেশे तु चण्डিকা ।

dantān rakṣatu kaumārī kaṇṭhadeśe tu caṇḍikā |

घण्टिकां चित्रघण्टा च महामাया च तालुके ॥ २५ ॥

ghaṇṭikām citraghaṇṭā ca mahāmāyā ca tāluke || 25 ||

কামাক্ষী চিবুকং রক্ষেদ্ বাচং মে সর্বমঙ্গলা ।

kāmākṣī cibukaṁ rakṣed vācaṁ me sarvamaṅgalā |

ग्रीवायां भद्रकाली च पृष्ठवंशे धनुर्धरी ॥ २६ ॥

grīvāyām bhadrakālī ca pṛṣṭhavaṁśe dhanurdharī || 26 ||

নীলগ্রীবা বহিঃকণ্ঠে নলিকাং নলকূবরী ।

nīlagrīvā bahiḥkaṇṭhe nalikām nalakūbarī |

स्कन्धयोः खङ्गिनी रक्षेद् बाहू मे वज्रधारिणी ॥ २७ ॥

skandhayoḥ khaṅginī rakṣed bāhū me vajradhārīṇī || 27 ||

हस्तयोर्दण्डिनी रक्षेदम्बिका चाङ्गुलीषु च ।

hastayordaṇḍinī rakṣedambikā cāṅgulīṣu ca |

नखाञ्छूलेश्वरी रक्षेत्कुक्षौ रक्षेत्कुलेश्वरी ॥ २८ ॥

nakhāñchūleśvarī rakṣetkukṣau rakṣetkuleśvarī || 28 ||

স্তনৌ রক্ষেন্মহাদেবী মনঃ শোকবিনাশিনী ।

stanau rakṣenmahādevī manaḥ śokavināśinī |

हृदये ललिता देवी उदरे शूलधारिणी ॥ २९ ॥

hṛdaye lalitā devī udare śūladhārīṇī || 29 ||

नाभौ च कामिनी रक्षेद् गुह्यं गुह्येश्वरी तथा ।

nābhau ca kāmīnī rakṣed guhyaṁ guhyeśvarī tathā |

पूतना कामिका मेढ्रं गुदे महिषवाहिनी ॥ ३० ॥

pūtanā kāmikā meḍhram gude mahiṣavāhinī || 30 ||

कट्यां भगवती रक्षेज्জানুনি विन्ध्यवासिनी ।

kaṭyām bhagavatī rakṣejjānunī vindhyavāsīnī |

জঙ্ঘে মহাবলা রক্ষেৎসর্বকামপ্রদায়িনী ॥ ৩১ ॥

jaṅghe mahābalā rakṣetsarvakāmapradāyīnī || 31 ||

गुल्फयोर्नारसिंही च पादपृष्ठे तु तैजसी ।

gulphayornārasimhī ca pādapṛṣṭhe tu taijasī |

পাদাঙ্গুলীষু শ্রী রক্ষেত্পাদাধস্তলবাসিনী ॥ ৩২ ॥

pādāṅgulīṣu śrī rakṣetpādādhastalavāsīnī || 32 ||

नखान् दंष्ट्राकराली च केशांश्चैवोर्ध्वकेशिनी ।

nakhān daṁṣṭrākarālī ca keśāṁścaivordhvakeśīnī |

রোমকূপেষু কৌবেরী ত্বচং বাগীশ্বরী তথা ॥ ৩৩ ॥

romakūpeṣu kauberī tvacaṃ vāgīśvarī tathā || 33 ||

রক্তমজ্জাবসামাসান্যস্থিমেদাসি পার্বতী ।

raktamajjāvasāmāṣānyasthimedāṃsi pārvatī |

अन्त्राणि कालरात्रिश्च पित्तं च मुकुटेश्वरी ॥ ३४ ॥

antrāṇi kālarātriśca pittaṃ ca mukuṭeśvarī || 34 ||

পদ্মাবতী পদ্মকোশে কফে চূড়ামণিস্থা ।

padmāvatī padmakośe kaphe cūḍamaṇistathā |

ज्वालामुखी नखज्वालामभेद्या सर्वसन्धिषु ॥ ३५ ॥

jvālāmukhī nakhajvālāmabhedyā sarvasandhiṣu || 35 ||

शुक्रं ब्रह्माणि मे रक्षेच्छायां छत्रेश्वरी तथा ।

śukraṃ brahmāṇi me rakṣecchāyāṃ chatreśvarī tathā |

अहंकारं मनो बुद्धिं रक्षन्मे धर्मधारिणी ॥ ३६ ॥

ahaṃkāraṃ mano buddhiṃ rakṣenme dharmadhārīṇī || 36 ||

प्राणापानौ तथा व्यानमुदानं च समानकम् ।

prāṇāpānau tathā vyānamudānaṃ ca samānakam |

वज्रहस्ता च मे रक्षेत्प्राणं कल्याणशोभना ॥ ३७ ॥

vajrahastā ca me rakṣetprāṇaṃ kalyāṇaśobhanā || 37 ||

रसे रूपे च गन्धे च शब्दे स्पर्শে च योगिनी ।

rase rūpe ca gandhe ca śabde sparśe ca yoginī |

सत्त्वं रजस्तमश्चैव रक्षेन्नारायणी सदा ॥ ३८ ॥

sattvaṃ rajastamaścaiva rakṣennārāyaṇī sadā || 38 ||

आयू रक्षतु वाराহী धर्म रक्षतु वैष्णवी ।

āyū rakṣatu vārāhī dharmāṃ rakṣatu vaiṣṇavī |

यशः कीर्तिं च लक्ष्मीं च धनं विद्यां च चक्रिणी ॥ ३९ ॥

yaśaḥ kīrtiṃ ca lakṣmīṃ ca dhanaṃ vidyāṃ ca cakriṇī || 39 ||

गोत्रमिन्द्राणि मे रक्षेत्पশून्मे रक्ष चण्डিকে ।

gotramindrāṇi me rakṣetpaśūnme rakṣa caṇḍike |

पुत्रान् रक्षेन्মহালক্ষ্মীৰ্ভার্যা রক্ষতু ভৈরবী ॥ ৪০ ॥

putrān rakṣenmahālakṣmīrbhāryāṃ rakṣatu bhairavī || 40 ||

পন্থানং সুপথা রক্ষেন্মার্গ ক্ষেমকরী তথা ।

panthānaṃ supathā rakṣenmārgaṃ kṣemakarī tathā |

राजद्वारे महालक्ष्मीर्विजया सर्वतः स्थिता ॥ ४१ ॥

rājadvāre mahālakṣmīrvijayā sarvataḥ sthitā || 41 ||

রক্ষাহীনং তু যত্স্থানং বর্জিতং কবচেন তু ।

rakṣāhīnaṃ tu yatsthānaṃ varjitaṃ kavacena tu |

तत्सर्वं रक्ष मे देवि जयन्ती पापनाशिनी ॥ ४२ ॥

tatsarvaṃ rakṣa me devi jayantī pāpanāśinī || 42 ||

পদমেকং ন গচ্ছেতু যদীচ্ছেচ্ছুভমাत्मनः ।

padamekaṃ na gacchettu yadīcchecchubhamātmanaḥ |

কবচেনাবৃত্তো নিত্যং যত্র যত্রৈব গচ্ছতি ॥ ৪৩ ॥

kavacenāvṛto nityaṃ yatra yatraiva gacchati || 43 ||

তত্র তত্রার্থলাভশ্চ বিজয়ঃ সার্বকামিকঃ ।

tatra tatrārthalābhāśca vijayaḥ sārva-kāmikaḥ |

यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितम्।

yaṃ yaṃ cintayate kāmam taṃ taṃ prāpnoti niścitam |

परमैश्वर्यमतुलं प्राप्स्यते भूतले पुमान् ॥ ४४ ॥

paramaiśvarya-matulaṃ prāpsyate bhūtale pumān || 44 ||

নির্ভয়ো জায়তে মর্ত্যঃ সংগ্রামেষ্বপরাজিতঃ ।

nirbhayo jāyate martyaḥ saṃgrāmeṣvaparājitaḥ |

त्रैलोक्ये तु भवेत्पूज्यः कवचेनावृतः पुमान् ॥ ४५ ॥

trailokye tu bhavetpūjyaḥ kavacenāvṛtaḥ pumān || 45 ||

इदं तु देव्याः कवचं देवानामपि दुर्लभम् ।

idaṃ tu devyāḥ kavacaṃ devānāmapi durlabham |

यः पठेत्प्रयतो नित्यं त्रिसन्ध्यं श्रद्धयान्वितः ॥ ४६ ॥

yaḥ paṭhetprayato nityaṃ trisandhyaṃ śraddhayānvitaḥ || 46 ||

দৈবী কলা ভবেত্তস্য ত্রৈলোক্যেষ্বপরাজিতঃ ।

daivī kalā bhavettasya trailokyeṣvaparājitaḥ |

जीवेद् वर्षशतं साग्रमपमृत्युविवर्जितः ॥ ४७ ॥

jīved varṣaśataṃ sāgramapamṛtyuvivarjitaḥ || 47 ||

नश्यन्ति व्याधयः सर्वे लूताविस्फोटाकादयः ।

naśyanti vyādhayaḥ sarve lūtāvisphoṭakādayaḥ |

स्थावरं जङ्गमं चैव কৃত্রিমং চাপি যদ্বিষম্ ॥ ৪৮ ॥

sthāvaraṃ jaṅgamaṃ caiva kṛtrimaṃ cāpi yadviṣam || 48 ||

अभिचाराणि सर्वाणि मन्त्रयन्त्राणि भूतले ।

abhicārāṇi sarvāṇi mantrayantrāṇi bhūtale |

ভূচরাঃ খেচরাশ্চৈব জলজাশ্চৌপদেশিকাঃ ॥ ৪৯ ॥

bhūcarāḥ khecarāścaiva jalajāścaupadeśikāḥ || 49 ||

सहजा कुलजा माला डाकिनी शाकिनी तथा ।

sahajā kulajā mālā ḍākinī śākinī tathā |

अन्तरिक्षचरा घोरा डाकिन्यश्च महाबलाः ॥ ५० ॥

antarikṣacarā ghorā ḍākinyaśca mahābalāḥ || 50 ||

ग्रहभूतपিশाचाश्च यक्षगन्धर्वराक्षसाः ।

grahabhūtapiśācāśca yakṣagandharvarākṣasāḥ |

ब्रह्मराक्षसवेतालाः कूष्माण्डा भैरवादयः ॥ ५१ ॥

brahmarākṣasavetālāḥ kūṣmāṇḍā bhairavādayaḥ || 51 ||

नश्यन्ति दर्शनात्तस्य कवचे हृदि संस्थिते ।

naśyanti darśanāttasya kavace hṛdi saṃsthite |

মানোন্নতির্ভবেদ্ রাজস্তুজোবৃদ্ধিকরং পরম্ ॥ ৫২ ॥

mānonnatirbhaved rājāstujovṛddhikaram param || 52 ||

যশসা বর্ধতে সোঽপি কীর্তিমণ্ডিতভূতলে ।

yaśasā vardhate so'pi kīrtimaṇḍitabhūtale |

जपेत्सप्तशतीं चण्डीं कृत्वा तु कवचं पुरा ॥ ५३ ॥

japetsaptaśatīṃ caṇḍīṃ kṛtvā tu kavacaṃ purā || 53 ||

यावद्भूमण्डलं धत्ते सशैलवनकाननम् ।

yāvadbhūmaṇḍalaṃ dhatte saśailavanakānanam |

तावत्तिष्ठति मेदिन्यां सन्ततिः पुत्रपौत्रिकी ॥ ५४ ॥

tāvattiṣṭhati medinyāṃ santatiḥ putrapautrikī || 54 ||

देहान্তে परमं स्थानं यत्सुरৈरपि दुर्लभम् ।

dehānte paramaṃ sthānaṃ yatsurairapi durlabham |

प्राप्नोति पुरुषो नित्यं महामायाप्रसादतः॥ ५५ ॥

prāpnoti puruṣo nityaṃ mahāmāyāprasādataḥ || 55 ||

লভতে পরমং রূপং শিবেন সহ মোদতে ॥ ৐ ॥ ৫৬ ॥

labhate paramaṃ rūpaṃ śivena saha modate || om || 56 ||

অর্থ

Markandeya asks Brahma for a secret that protects all; Brahma teaches the Goddess's armour. It names the nine Durgas (Shailaputri to Siddhidatri), describes the Mothers on their mounts with their weapons, and then asks named forms of the Goddess to guard the ten directions, each limb, the breaths, the senses, family, wealth and path. The closing verses describe the protection and blessings of one who recites it, and say to recite it before the Saptashati.

এই নথি সম্পর্কে

এই নথির পাঠগুলি সর্বজনীন (পাবলিক ডোমেন) ঐতিহ্যগত ভক্তিমূলক পাঠ বা আমাদের দলের লেখা, এবং নথিভুক্তউৎস ও সংস্করণ-সহ ছাপা হয়েছে।

অর্থগুলি আমাদের নিজের ভাষায় সংক্ষিপ্ত ব্যাখ্যা, পাণ্ডিত্যপূর্ণ অনুবাদ নয়। কোনো পাঠের নিজস্ব শ্লোকে উল্লিখিত উপকার পাঠের অংশ, নিশ্চয়তা নয়।

কিছু সাধনা ঐতিহ্যগতভাবে গুরুর নির্দেশনায় করা হয়। নিজের ঐতিহ্যের নির্দেশনা অনুসরণ করুন।